

Posudek vedoucího práce k bakalářské práci Josefa Matouška – *Koncepce svobody a její důsledky v díle Alberta Camuse*

Student Josef Matoušek si předsevzal, že provede interpretaci Camusova pojetí svobody a ukáže, jak souvisí s dalšími ústředními motivy jeho myšlení, především s pojmy absurda a revolty. Svůj záměr provedl s náležitým zaujetím a nadšením, takže výsledná práce vykazuje značné filosofické úsilí, které bylo třeba vynaložit. V tomto ohledu je odevzdaný text na velmi vysoké úrovni a troufám si říci, že přesahuje obvyklou náplň bakalářského výkonu. Chtěl bych zdůraznit rozsah znalostí, které student načerpal již před započítím psaní. Zahrnují nejen podrobnou obeznámenost s oběma velkými Camusovými filosofickými eseji, ale i s menšími pracemi, v nichž jsou hlavní témata reflektována z poněkud odlišné perspektivy, a samozřejmě rovněž s Camusovými romány a novelami. Velkou výhodou zde byla studentova zběhlost ve francouzštině, mohl tedy konfrontovat překlady zmíněných textů s originálem, což vedlo k přesnějšímu čtení problematických míst a k jistým interpretačním nuancím, jež by jinak nebylo možné zohlednit. Student se také seznámil s relativně velkým okruhem sekundární literatury, a to jak v češtině, tak ve francouzštině. Všechna tato východiska, tedy filosofické texty, románovou tvorbu a sekundární literaturu, dokázal sjednotit do koherentního celku, který je velmi čtivý a po celou dobu sleduje pevnou argumentační linii. Filosofické analýzy jsou vhodně doplněny citacemi románů, a tak výsledný text v podstatě následuje intenci samotného Camuse. Za významný metodický aspekt považuji skutečnost, že autor bakalářské práce nikde nesklouzává k „pouhé“ literární analýze, k čemuž by mohly románové citace svádět, a stále se pevně drží vymezených motivů a jejich filosofických konsekvencí. V neposlední řadě oceňuji to, že student dokázal velmi citlivě a s pochopením zasadit svůj výklad do širšího rámce filosofické tradice.

Struktura práce

Za další velkou přednost odevzdané práce považuji promyšlené řazení kapitol a souslednost jednotlivých témat. V zásadě nešlo nezačít problematikou sebevraždy. Od ní se v první kapitole přechází k otázce možnosti přitakání života a tyto dva motivy jsou posléze syntetizovány v pojetí vraždy, která představuje jakýsi sociální protipól sebevraždy. Schéma tří podkapitol je zachováno v celé práci a pokaždé se v něm objevuje dialektické stupňování v podobě, v níž bylo naznačeno na příkladu první kapitoly. Obdobné dialektické stupňování, avšak v poněkud oslabené formě, by se dalo uplatnit na celý text, přičemž by druhá kapitola hrála roli negace kapitoly první v tom smyslu, že popisuje nepřijatelné způsoby přitakání životu, jak je Camus podává

v *Člověku revoltujícím*. Druhou polovinu práce by potom bylo možné chápat jako vypracování syntézy, která zodpovídá otázky vyvolané prvními dvěma kapitolami. Nevím, nakolik bylo takto dialektické vyznění záměrem autora, přinejmenším to ale vyvolává otázku, jak se to má s dialektikou v Camusově díle.

Jako velmi zdařilá si mi jeví autorova snaha propojit motiv absurdity s motivem revolty. Navzdory tomu, že velká část interpretací hovoří o dvou obdobích Camusova díla, z nichž každé je vedeno jedním z výše zmíněných pojmů, autor bakalářské práce našel legitimní cestu, jak ukázat jejich souvislost, a tak si otevřel možnost vyložit Camusovo dílo jako jednolitý celek. Proto nepůsobí nijak rušivě, když v určitých částech textu používá současně argumenty z takzvaného prvního i druhého období. Zároveň tím naznačuje pohyb Camusova myšlení, když prokazuje, že revolta představuje absurdno domyšlené ve společenském kontextu.

Vše se velmi pěkně uzavírá pojmem meridionálního myšlení, které je svébytně aplikováno na výchozí mýtus o Sisyfovi.

Komentář problematických částí

Název této části posudku není výstižný. V zásadě nepovažuji žádnou část odevzdané práce za problematickou. Jde mi spíše o to, poukázat na jeden problematický koncept, s nímž se student od začátku své práce potýkal. Jedná se o fenomén autenticity, který působí v pozadí celé argumentace jako jakýsi svorník, jímž je analýza svobody a jejích etických důsledků nesena. Ačkoli je v průběhu práce problém autenticity uspokojivě vyřešen, myslím, že by u obhajoby měla zaznít jeho krátká charakteristika. Právě na něm totiž, dle mého soudu, nejlépe vysvitne brilantnost předvedeného výkonu v celé své kráse.

Celkové hodnocení

Z celého mého posudku je, myslím, zjevné, že předloženou práci považuji za velice zdařilou a na velmi vysoké úrovni. Práci doporučuji k obhajobě a pokládám ji za zcela adekvátní hodnocení výborně.

Otázky k obhajobě

1. Nakolik byl Camus filosofem?
2. Nakolik byl Camus existencionalistou?
3. Jak je to s dialektikou Camusova díla?
4. Jak Camus pojímá autenticitu?

V Neratovicích, 24. 8. 2012

Jakub Chavalka